

KONFERENCIJA „STARENJE I DRUŠTVENA AKCIJA“

Kakva mirovinska reforma?

U organizaciji Sindikata umirovljenika Hrvatske, te po pokroviteljstvom Predsjednika Republike **prof. dr. sc. Ive Josipovića**, 18. lipnja je u Radničkom domu u Zagrebu, nakon višemjesečnih priprema održana cjelodnevna Konferencija „Starenje i društvena akcija“. Mnogo je inovativnih aspekata ove konferencije koja je napunila veliku sindikalnu dvoranu, te sve preostale dvorane u zgradi, i to ne samo sindikalistima i umirovljenicima, već i uglednim znanstvenim, akademskim i uglednim osobama, ali i predstavnicima mladih.

Konferenciju je otvorio **Mladen Novosel**, predsjednik Saveza samostalnih sindikata Hrvatske, naglasivši kako velika većina umirovljenika od svojih mirovina ne može dostojanstveno živjeti, a postojeći način usklađivanja iz godine u godinu dovodi do pada njihove realne vrijednosti. Skup je u ime ministra rada i mirovinskog sustava dr.sc. Miranda Mrsića pozdravio njegov izaslanik **Milenko Popović**, obećavši kako će temeljne zaključke i poruke Konferencije prenijeti ministru i uzeti u obzir prigodom rasprave o predstojećim izmjenama mirovinskog zakona. Ispred gradonačelnika Milana Bandića, Konferenciju je pozdravio **Ivan Tolić**, podržavši napore Sindikata umirovljenika da osmisle kvalitetna rješenja za mirovinsku reformu.

Moderatorica Konferencije je bila sociologinja **Tina Tešija** iz Baze za radničku inicijativu i demokratizaciju, dajući potrebnu dimenziju međugeneracijskog doživljavanja mirovinskog sustava, dok je predsjednica Sindikata umirovljenika Hrvatske **Jasna A. Petrović** svojom uvodnom prezentacijom „Hrvatski kurikulum promašenih reformskih pokušaja u mirovinskom sustavu“ otvorila niz vrućih pitanja na koja mora odgovoriti stvarna mirovinska reforma, reforma koja neće biti samo krpanje sustava i proizvodnja novih žrtava. **Ivo Marjanović**, član Predsjedništva SUH-a je vrlo zanimljivom analizom o „Radu i mirovinama - adekvatnost i održivost“ propitao brojne financijske tabu teme mirovinskog proračuna, da bi **Jagoda Milidrag Šmid** iz Odbora za mirovinska pra-

va SUH-a, te dva eminentna stručnjaka **dr.sc. Ante Škember** i **mr.sc. Mihović Rismondo**, donedavni ugledni djelatnici u mirovinskom sustavu, do kraja otvorili Pandorinu kutiju. Mitovi su srušeni, istina je naslućena, putovi rasvijetljeni.

U poslijepodnevним satima se intenzivno radilo u dvije radne grupe, od kojih je svaka izrodila brojne ideje, inicijative, prijedloge zaključaka i akcija. Prva grupa „Siromaštvo i socijalna isključenost“, pod moderiranjem **dr.sc. Vladimira Laya**, uglednog sociologa i člana užeg tima Konferencije, razotkrila je kroz prezentaciju **dr.sc. Zorana Šućura** sve o siromaštvu starijih osoba i umirovljenika, da bi potom umirovljena sutkinja Vrhovnog suda Erika Kocijančić propitala aspekte siromaštva i socijalne zaštite. **Prof. dr.sc. Nadežda Čačinović** izlagala je o ženskom licu siromaštva, dok je pravobraniteljica za ravnopravnost spolova **Višnja Ljubičić** prezentirala rezultate propitkivanja o tome tko doista brine o starijima i socijalno isključenim osobama u hrvatskom društvu. Nakon poticajnih zaključaka dr. Laya, slijedila je burna rasprava.

Istodobno u drugoj radnoj grupi na temu aktivnog starenja, moderator i uvodničar **Hrvoje Dusper**, član Predsjedništva SUH-a, razložio je koncept aktivnog starenja, kao sumaruma (obnovljenog) rada, participacije i autonomije. **Prof. dr.sc. Ivana Grgurev** s Katedre za radno i socijalno pravo Pravnog fakulteta izvrsno je razmotrila pitanje rada poslije rada, dok je psihologinja **Biserka Budigam**, potpredsjednica SUH-a, referirala o volonterskom radu u trećoj dobi. Osobito je zanimljiv bio pristup **prim.dr.sc. Marije Zavalić**, ravnateljice Zavoda za medicinu rada, koja je razmotrila potrebitost prilagodbe radnog mjesta starijoj radnoj snazi. Izvrstan primjer dobre prakse vezano uz cjeloživotno učenje prezentirala je **Jasna Ćurin**, ravnateljica Sveučilišta za treću dob iz Zagreba.

Plenarno je na posljednjem dogovoren način izrade zaključaka i prijedloga, te nastavka propitkivanja i raskrinkavanja pitanja prepoznatih na ovoj Konferenciji. Glasiilo SUH-a će u srpanjskom broju dati opširniji prikaz pojedinih izlaganja.

KOORDINACIJA UMIROVLJENIČKIH UDRUGA Usklađivanje po varijabilnoj formuli

Nakon što su 13. veljače o.g. na sjednici Koordinacije umirovljeničkih udruga usvojena polazišta za izmjene Zakona o mirovinskom osiguranju, konačno je 13. lipnja održana prva sjednica pod predsjedanjem Jozefa Pfeifera ispred Zajednice udruga umirovljenika unutarnjih poslova. Bili su prisutni predstavnici svih udruga, uključujući Maticu umirovljenika Hrvatske i Sindikat umirovljenika Hrvatske, koji je predstavljao Milan Tomičić, zamjenik predsjednika.

Nakon žive rasprave o radu Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe, zaključeno je kako je uoči svake sjednice potrebno pokušati uskladiti stajališta Matice i SUH-a, te što je više moguće istupati jedinstveno, jer jedino tako možemo osnažiti svoje zahtjeve. Posebna je pozornost posvećena pitanju usklađivanja mirovina, kojom je prigodom Tomičić ponovio kako je s Maticom postojao dogovor o prihvaćanju varijabilne formule 80:20 u korist parametra koji će biti povoljniji za umirovljenike - rasta troškova života ili plaća. Međutim, Matica je mišljena kako je, s obzirom na teškoće u proračunu, realističnije očekivati da će biti usvojena formula 70:30. Predstavnici članica Koordinacije pokazali su interes za inicijativu SUH-a glede načina obračuna poreza na inozemne mirovine, s obzirom da je u primjeni krajnje birokratizirana varijanta. Koordinacija će nastaviti svojim aktivnim uključivanjem u rad na izmjenama Zakona o mirovinskom osiguranju.

BILATERALNI RAZGOVORI

Matica i Sindikat: Kako razviti suradnju

Nakon višestrukih odgoda, u Zagrebu su 23. svibnja održani razgovori čelnštava Matice umirovljenika Hrvatske (Josip Kovačić, Branko Cvetković, Savan Tomašević) i Sindikata umirovljenika Hrvatske (Jasna A. Petrović, Milan Tomičić, Milica Čavkić, Ivan Nahtigal), kako bi raspravili mogućnosti razvoja suradnje na tragu Sporazuma o suradnji potpisanog 8. kolovoza 2011. Osobita je pozornost posvećena članku 5. Sporazuma koji naglašava kako će „članovi Nacionalnog vijeća za umirovljenike iz Matice i Sindikata redovito usklađivati stajališta te predlagati i nuditi zajednička rješenja koja su od vitalnog interesa za umirovljenike“.

Unatoč početnom nastojanju SUH-a nije postignut dogovor o usklađivanju stavova uoči sjednica Nacionalnog vijeća, te su pola godine ove dvije udruge istupale odvojeno, što je zasigurno štetilo uvjerljivosti i snazi argumenata u korist poboljšanja položaja umirovljenika. Na sastanku je zaključeno kako će se ubuduće obvezno održavati sastanci s ciljem usklađivanja stajališta. Također, SUH je obrazložio kako je Prijedlog Deklaracije o osnovnim i neotuđivim

IZA OGLEDALA

VOJNI UMIROVLJENICI:

Vrijeme je za pravdu

Predsjedništvo SUH-a podnijelo je inicijativu Ministarstvu rada i mirovinskog sustava za dopunu Zakona o mirovinskom osiguranju, kako bi se zatvorila sramotna priča o nepoštovanju sukcesijskog zakona i ponižavanju ljudi koji su časni hrvatski građani.

Sindikat umirovljenika Hrvatske od svog osnutka ima u svom sastavu podružnice vojnih umirovljenika u Zagrebu i Splitu, koje se, na čelu s Milivojem Borošom i Friedrichom Morettijem, već dva desetljeća uporno bore za - malo pravde. Kad su započeli borbu bilo ih je 18.099, a danas ih je živih još samo 9524, svi u dobi od prosječno 80 godina. O čemu je zapravo riječ? O vojnim umirovljenicima bivše JNA - državljanima i građanima Hrvatske; koji su prema Ugovoru o sukcesiji imovine bivše SFR Jugoslavije, potpisanom u Bruxellesu 10. travnja 2001. godine, stekli pravo na isplatu pripadajućih im mirovina. Hrvatski sabor je usvojio spomenuti dogovor, ali iako su u drugim „nasljednicama“ bivše federacije takve obveze ispunjene, u Hrvatskoj se nastavlja svojevrsni *ruski rulet*: vojnim umirovljenicima broje se preostali dani do - smrti. Sada ih je još samo pola među živima, pa bi, recimo to sarkastično, doista bilo vrijeme - da se zatvori ova sramotna priča, umjesto što ih se vodi kao „povlaštene umirovljenike“ te im se povremeno umanjuje mirovina kao i drugim povlaštenim kategorijama: zadnji put 2010. godine, kad im je oduzeto još 10 posto.

Upravo su u izradi nove izmjene Zakona o mirovinskom osiguranju. Predsjedništvo Sindikata umirovljenika Hrvatske na svojoj je sjednici 6. lipnja o.g. nakon brojnih upita telefonom, poštom, internetom, odlučilo zatražiti od Ministarstva rada i mirovinskog sustava da izvrši potrebne izmjene u članku 186. ZOMO-a, kako bi se omogućilo da se osiguranicima kojima se mirovina određuje i na temelju mirovinskog staža ostvarenog u svojstvu vojnog osiguranika bivše JNA, pri određivanju mirovine uračunaju i plaće ostvarene u bivšoj JNA u razdoblju od 1.1.1970. do 31.12.1991. godine. Naravno, pri tom se od Ministarstva i njegovih stručnih službi i institucija očekuje prethodna simulacija učinka takvog izračuna za različite činove, kako niti jedan vojni umirovljenik ne bi temeljem takve zakonske izmjene dobio makar i kunu manje. Uvjereni smo da je ovo konačni trenutak za popravak nepravde.

pravima umirovljenika i starijih osoba dijelom zastario, te ga stoga u postojećem tekstu ne mogu u potpunosti podržati. Najposlije je zaključeno kako će obje udruge, sukladno članku 11. Sporazuma, na svojim glavnim tijelima odlučivanja preporučiti poticanje suradnje svog članstva na općinskim, gradskim i županijskim razinama. Sindikat umirovljenika Hrvatske je to učinio na sjednici svog Predsjedništva 6. lipnja o.g., ukazujući kako oblici suradnje na tim razinama već postoje (primjerice, zagrebačka organizacija Matice umirovljenika Hrvatske besplatno koristi Pravno savjetovište SUH-a). Ukoliko se suradnja ojača, bit će to na dobrobit umirovljenika i starijih osoba.

Izdavač: Sindikat umirovljenika Hrvatske
Za izdavača: Jasna A. Petrović, predsjednica

Uređuje: Uredništvo Glasila

Adresa Uredništva: 10 000 Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2/II.

Info: Telefon/faks: 01/4655 146; 01/4635 202

E-mail: suh@zg.t-com.hr

Web stranica: www.suh.hr

Grafički urednik: Nenad Pejušković

Tisak: GMG GRAF, Sesvete

Temeljem mišljenja Ministarstva kulture Republike Hrvatske br. 532-03-01/7-96-01 od 20.2.1996. Glasilo SUH-a je, kao proizvod iz članka 18. točka 13. Zakona o porezu na promet, oslobođen obveze plaćanja poreza na promet.

Cijena: 5 kn

BORBA PROTIV DUŽNIČKOG ROPSTVA:

Nikome ne uzeti krov nad glavom

Potpišimo Peticiju za zabranu deložacije iz jedine nekretnine građana RH!

U Hrvatskoj je iz dana u dan sve više građana s ovršenim primanjima, a daleko od očiju javnosti banke sve češće vješto organiziraju prodaju nekretnina bankrotiranih građana dobro informiranim osobama, prodajući je i za trećinu stvarne cijene. A nakon toga slijedi ono najgore - deložacija građana, obitelji, nerijetko i staraca iz njihovog jedinoga doma. Sindikat umirovljenika Hrvatske osobito je osjetljiv na različite prevare i zlorabe spram umirovljenika i starijih osoba, te je do sada zahtijevao i inicirao više zakonskih izmjena, kako glede ovrha, tako i za ukidanje instituta dosmrtnog uzdržavanja i veći nadzor nad doživotnim uzdržavanjem.

Međutim, zakonodavac je hladna srca. Dok ministrica socijalne politike uglavnom traži prevarante u socijalnim pomoćima, do sada se jedino oglasio Predsjednik Republike inicirajući 20 mjera za borbu protiv siromaštva, predlažući Vladi da konačno uvede zakon o osobnom stečaju, koji bi olakšao položaj prezaduženim građanima te za uvođenje mjera koje bi ovrhe učinile pravednijima. Njegova temeljna poruka je bila kako ni jednom građaninu ne smije biti oduzet krov nad glavom, njegova jedina nekretnina.

I što je od tada učinila Vlada? Možemo reći da je intervencijama u podzakonski akt ograničila mogućnost ovrhe i ustege iz mirovine veće od trećine iznosa, osim u nekim propisanim ili previđenim slučajevima. Mnogi su umirovljenici odahnuli, jer su ih zelenaški krediti i netransparentne ovrhe doveli do gladi i očaja. K tome, broj ustega na mirovinskim primanjima je u stalnom porastu, te sve više starijih osoba naprosto nema novaca za plaćanje preskupe struje, komunalija, računa za telefone i mobitele te za HRT-ovu pretplatu. U travnju su od 298.159 korisnika mirovina, dakle od 27 posto umirovljenika, ustegnuto ukupno 100.535.373 kune, i to tako da je 17.195 njih i dalje imalo ustege veće od jedne

trećine mirovina. Broj umirovljenika s ovrhama je u travnju dosegao 47.236 osoba, a svota ovrha je prešla polovicu ukupnih ustega (50.506.102 kn).

Kad bi to bile samo brojke! Iza svake od njih se krije starija osoba, obično skrovitog života u jedinog nekretnini, izložena prijetnji gladi, isključenosti, deložaciji, prevari... Na žalost, jednogodišnji pokušaji Sindikata umirovljenika da ispregovaraju s Hrvatskim zavodom za mirovinskog osiguranje unošenje više informacija u protokol s bankama kako bi se u obavijesti o mirovini navelo tko je ovrhovoditelj (i kako bi umirovljenici bili kvalitetnije informirani o svojoj ovrsi), nisu dali rezultata. Ravnatelj HZMO-a tvrdi kako to nastoje ugovoriti, ali da banke ne prihvaćaju. Izgleda da ćemo i za takvu „sitnicu“ morati ići razgovarati s Hrvatskom udrugom banaka, jer, valjda, samo njih se pita!

Priče su sve tužnije i sve ružnije. No, iz Vlade ne stižu nove informacije o poduzetim mjerama, već iz UZMAH-a (Udruga Zajedno - Mreža Aktivista Hrvatske), nevladine inicijative koja je 20. lipnja pokrenula Peticiju za zabranu deložacija

građana RH iz jedine nekretnine zbog duga bankama, iako bi je Sindikat umirovljenika Hrvatske rado proširio i na sve druge deložacije zbog dugova i ovrha.

Ljudi, kao i sva živa bića, imaju prirodnu biološku potrebu za skloništem, odnosno domom. Civilizacija, koja to nije, krenula je u pravcu osiromašivanja ljudi koji u svom posjedu imaju neku nekretninu, koja im je jedini dom. Niču šator-gardovi, ali niču s druge strane i liste nekretnina koje su preuzele banke. Hrvatsku tek čeka poplava deložacija. Civilizacija ruši samu sebe, slijedeći neke pravne akte, neke nelogične propise pohlepnih manipulatora. MOJ DOM JE JAČI OD TVOJE NEKRETNINE! - tako piše u pozivu za potpisivanje peticije. SUH zasigurno podržava svaku takvu inicijativu, jer val deložacija tek slijedi, a najtužnije je kad se cijeli jedan onemoćali i gotovo dovršeni život izbacuje iz jedinoga doma. Na zakonodavcu je da hitno donesu potrebne mjere. Na žalost, brojni umirovljenici neće moći potpisivati peticiju jer nemaju računala i internet priključak, no potpisuju je na ovaj način. U solidarnosti.

Jasna A. Petrović

POZIV NA PRETHODNO UTVRĐIVANJE STAŽA

HZMO redovito svake godine preko medija poziva osobe koje su radile u inozemstvu, a u sljedećih pet godina ispunjavaju uvjete za ostvarivanje prava na mirovinu iz hrvatskog osiguranja, da u područnim službama i uredima Zavoda, prema mjestu prebivališta, podnesu **Zahtjev za utvrđivanje razdoblja osiguranja navršenih u inozemstvu**, kako bi se omogućilo što brže ostvarivanje prava na hrvatsku mirovinu. Staž potvrđen od inozemnog nositelja u državama s kojima je sklopljen ugovor o socijalnom osiguranju Zavod pribraja stažu ostvarenom u Hrvatskoj da bi se zadovoljio uvjet staža potreban za stjecanje prava na mirovinu iz hrvatskog osiguranja.

Također se pozivaju budući umirovljenici da šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za mirovinu (koji se može podnijeti najranije dva mjeseca prije prestanka osiguranja) **obavijeste** Zavod o namjeri odlaska u starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu te pokretanjem postupka tzv. pretkompletiranja podataka brže ostvare svoje pravo kada podnesu zahtjev za mirovinu. Obavijest se dostavlja nadležnoj područnoj službi/uredu HZMO-a, a može se poslati i preko **KORISNIČKIH STRANICA** na internetskoj stranici Zavoda www.mirovinsko.hr nakon pribavljanja odgovarajućega korisničkog imena i lozinke.

KAD DRŽAVA PLAĆA ZDRAVSTVENI DOPRINOS

Od 1. siječnja 2013. primjenjuju se nove osnovice za obračun i plaćanje doprinosa za obvezna socijalna osiguranja. Utvrđen je i mjesečni iznos mirovine koji se koristi kao granična svota radi određivanja obveze plaćanja zdravstvenog osiguranja.

Umirovljenici kojima je mjesečna mirovina manja ili jednaka svoti od 5464 kuna ne plaćaju zdravstveni doprinos i za njih se doprinos za zdravstveno osiguranje plaća iz državnog proračuna po stopi od 1%. Umirovljenici kojima je mjesečna mirovina veća od 5464 kn mjesečno, sami su obveznici

plaćanja zdravstvenog doprinosa po stopi od 3%. Doprinosi ušteže HZMO pri isplati mirovine, s tim da plaćeni doprinos umanjuje osnovicu za obračun i plaćanje poreza na dohodak.

MIROVINA I RAD

Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (članak 90.) korisniku mirovine koji se zaposli ili počne obavljati djelatnost na temelju koje postoji obveza osiguranja isplata mirovine obustavlja se. Kad korisnik mirovine stupi u radni odnos, obustavit će mu se isplata mirovine sve do prestanka radnog odnosa. Korisnik prava na starosnu mirovinu može ostvariti i pravo na ponovni izračun mirovine ako je navršio najmanje godinu dana staža osiguranja, nakon priznanja prava na mirovinu. Iznimka su korisnici invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad koji kada su zaposleni ili imaju svojstvo osiguranika po drugoj osnovi ne gube pravo na isplatu mirovine. Ovim korisnicima mirovine u staž osiguranja računa se i razdoblje u kojem su isplaćeni primici od kojih se utvrđuje drugi dohodak, ako je na njih uplaćen doprinos.

Međutim, postoje mogućnosti da umirovljenici primaju naknadu za rad i mirovinu istovremeno.

- U slučaju rada prema ugovoru o djelu korisnik mirovine ne gubi pravo na isplatu svoje mirovine. Predmet ugovora o djelu mogu biti određeni poslovi koji nemaju karakter stalnosti već jednokratnosti, koji se obično sastoje u izvršenju nekog fizičkog ili intelektualnog rada određene količine i kakvoće, do određenog roka i uz određenu naknadu, uglavnom ne u prostorijama naručitelja posla.

- Sezonski radnik u poljoprivredi također ne gubi pravo na isplatu mirovine jer osiguranik - sezonski radnik u poljoprivredi (koji može biti nezaposlena osoba, korisnik mirovine ili tražitelj zaposlenja) na temelju ugovora o sezonskom radu obavlja privremene odnosno povremene sezonske poslove u poljoprivredi najduže do devedeset dana tijekom jedne kalendarske godine.

- Korisnicima koji su upisani u registar poreznih obveznika po osnovi obavljanja

domaće radinosti i sporednog zanimanja, djelatnosti poljoprivrede i šumarstva, i ostale samostalne djelatnosti, za vrijeme obavljanja tih djelatnosti ne obustavlja se isplata mirovine jer te osobe ne stječu svojstvo osiguranika.

Navedeno se odnosi samo na samostalne djelatnosti upisane u registar poreznih obveznika u Poreznoj upravi, ali ne i na umirovljenike koji obavljaju djelatnost obrta, trgovca pojedinca i djelatnost slobodnog zanimanja (npr. odvjetnik, liječnik i drugi) i koji su, da bi obavljali tu djelatnost, odnosno zanimanje, upisani u odgovarajući registar (obrotni registar, sudski registar itd.). Ti umirovljenici i nadalje potpadaju pod obvezno mirovinsko osiguranje, stječu svojstvo osiguranika te se za vrijeme obavljanja tih poslova isplata mirovine obustavlja i miruje.

OVHRHE NA MIROVINAMA

Ovrhu na mirovinu HZMO provodi na temelju sudskih ili javnobilježničkih rješenja kao ovršenikov dužnik. Zakon priječi ovrhu na cijeli iznos mirovine i osigurava nužni zakonski dio, a prije izmjene zakona izuzetak su bili slučajevi u kojima se na temelju izjave umirovljenika plijenila cijela mirovina.

Počevši od isplate mirovina za veljaču 2013., Zavod je na temelju Pravilnika o načinu i postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima i nalogu Ministarstva rada i mirovinskog sustava, izmijenio postupanje u provedbi ovrha na mirovinama na temelju izjava o zapljeni dužnika, prema kojima je u okviru dane suglasnosti dužnika i naloga ovrhovoditelja/vjerovnika bila obvezujuća pljenidba i dijela mirovine izuzetog od ovrhe. Navedena izmjena odnosi se na primjenu članka 173. Ovršnog zakona (NN, br. 112/12.) prema kojem se ovršeniku treba isplatiti dio mirovine izuzet od ovrhe.

Zbog primjene članka 173. Ovršnog zakona, prema članku 26. stavku 3. Pravilnika pojedinim ovrhovoditeljima/vjerovnicima smanjena je visina uplate u njihovu korist ili je obustavljena daljnja uplata njihovih tražbina do stjecanja uvjeta za nastavak pljenidbe prema prednosnom redu naplate.

PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH SVOTA MIROVINA U SVIBNJU 2013.

VRSTE MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA U KUNAMA UMANJENA ZA POREZ I PRIREZ
I. KORISNICI MIROVINA PREMA ZAKONIMA O MIROVINSKOM OSIGURANJU*		
starosna	508186	2.449,13
invalidska	244588	1.969,47
obiteljska	236394	1.871,16
UKUPNO	1127984	2.206,53
II. HRVATSKA VOJSKA prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba(DVO, IS i OSQ)		
starosna	2453	4.661,84
invalidska	8846	3.189,07
obiteljska	728	3.607,05
UKUPNO	12027	3.514,76
III. KORISNICI MIROVINA KOJIMA JE MIROVINA ODREĐENA PREMA ZAKONU O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI		
Najniža mirovina (čl. 31. st. 3. ZOPHBDR)**	433	2.423,00
invalidska	58405	5.063,98
obiteljska	13864	6.783,99
UKUPNO	72702	5.376,25
IV. KORISNICI MIROVINA OSTVARENIH PREMA UGOVORU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I BOSNE I HERCEGOVINE O SURADNJI NA PODRUČJU PRAVA ŠTETALNIKA RATA U BOSNI I HERCEGOVINI KOJI SU BILI PRIPADNICI HRVATSKOG VIJEĆA OBRANE I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI - HVO ("NN", broj 2/06.)		
invalidska	6309	2.790,59
obiteljska	586	3.107,93
UKUPNO	6895	2.817,56
SVEUKUPNO (I+II+III+IV)	1219608	2.411,84

NAPOMENA: * Prosječne mirovine (I.-IV.) umanjene su za porez i prirez prema Zakonu o porezu na dohodak (NN, br.177/04.), osim obiteljskih mirovina prema članku 9. stavku 1. točki 7. i članku 53. stavku 2. Od obrade mirovina za lipanj 2010. (isplata u srpnju 2010.) primijenjen je Zakon o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dohodak (NN, br. 80/10.), a od obrade mirovina za veljaču 2012. (isplata u ožujku 2012.) Zakon o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dohodak (NN, br. 22/12).

** Najniža mirovina priznata prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN, br.174/04.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005.

KORISNICI MIROVINA I VISINE MIROVINA, PREMA VRSTAMA MIROVINA U SVIBNJU 2013.

SKUPINE SVOTA MIROVINA	M I R O V I N A							
	UKUPNO		STAROSNA		INVALIDSKA		OBITELJSKA	
	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA
0	1	2	3	4	5	6	7	8
do - 500,00	89179	238,85	54772	231,17	18465	257,96	15942	243,12
500,01 - 1.000,00	98741	771,07	52053	762,89	18429	755,68	28259	796,17
1.000,01 - 1.500,00	131951	1.278,97	59158	1.283,40	35185	1.296,48	37608	1.255,64
1.500,01 - 2.000,00	240030	1.802,63	102304	1.799,29	73643	1.803,00	64083	1.807,55
2.000,01 - 3.000,00	314137	2.452,25	182777	2.481,23	66858	2.419,14	64502	2.404,47
3.000,01 - 4.000,00	161438	3.440,23	119938	3.451,63	22482	3.397,65	19018	3.418,64
4.000,01 - 5.000,00	58025	4.409,88	46328	4.412,39	6397	4.395,03	5300	4.405,86
5.000,01 - 6.000,00	20647	5.431,69	17231	5.441,94	2044	5.420,05	1372	5.320,23
6.000,01 - 7.000,00	8740	6.418,87	7740	6.417,50	773	6.432,44	227	6.419,27
7.000,01 - 8.000,00	3453	7.364,15	3129	7.368,45	282	7.300,36	42	7.472,30
veće od - 8.000,00	1643	8.982,11	1572	8.977,79	30	9.134,02	41	9.036,55
UKUPNO	1127984	2.206,53	647002	2.418,68	244588	1.969,47	236394	1.871,16

NAPOMENA: Od mirovine za siječanj 2012. (isplata u veljači) primjenjeni su zakoni: Zakon o dopuni zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (NN, br. 114/11), Zakon o dopuni zakona o mirovinskom osiguranju (NN, br. 114/11) i Zakon o dopuni zakona o mirovinskom osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje (NN, br. 114/11).

NAKLADNIK: HZMO - Središnja služba
UREĐUJE: Odjel za odnose s javnošću

A. Mihanovića 3, 10 000 Zagreb
www.mirovinsko.hr

Za nakladnika: Srećko Vuković
Urednica: Marica Imprić-Junić
Grafički uredila: Maja Kos

Lektorica: Davorica Harasim
e-mail: urednistvo@mirovinsko.hr
fax: 01/4595-168

Vodič obveznog zdravstvenog osiguranja

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE

U LIPNJU 2013.

Ostvarivanje zdravstvene zaštite i prava na davanje za bolest nakon što Republika Hrvatska postane država članica Europske unije

U prilogu za svibanj 2013. godine obrađena je tema pod naslovom Ostvarivanja zdravstvene zaštite i prava na davanje za bolest nakon što Republika Hrvatska postane država članica Europske unije u dijelu koji se odnosi na naknade za roditeljski dopust te uvodni dio u vezi davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Naime, ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju sa 1. srpnjem 2013. godine mijenja se način ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu u Republici Hrvatskoj kao način ostvarivanja zdravstvene zaštite u državama članicama Europske unije, koju će osigurane osobe HZZO-a iz Republike Hrvatske moći ostvarivati kao građani Europske unije.

U ovom prilogu daje nastavak na navedenu temu u vezi ostvarivanja prava s osnova davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti.

DAVANJA ZA OZLJEDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI

Davanja s osnove zdravstvenog osiguranja

Tko ostvaruje prava za slučaj ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti?

I. Najbrojnija skupina osiguranika za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti su osobe koje su obvezno zdravstveno osigurane osnovom:

- **radnog odnosa** kod domaćeg ili stranog poslodavca sa sjedištem u Republici Hrvatskoj
- **obavljanja obrtničke djelatnosti**
- obavljanja samostalne **profesionalne djelatnosti**.

Osim njih obvezno se za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti osiguravaju i osobe koje su izjednačene sa osobama u radnom odnosu:

- osobe **izabrane ili imenovane na stalne dužnosti** u određenim tijelima državne vlasti odnosno jedinicama lokalne i regionalne samouprave, ako za taj rad primaju plaću,
- **članovi uprave trgovačkih društava** ako nisu obvezno zdravstveno osigurani po osnovi rada,
- osobe s prebivalištem ili odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj koje **rade u inozemstvu kod stranog poslodavca** a nisu tamo osigurane,
- osobe koje obavljaju djelatnost **poljoprivrede i šumarstva kao jedino ili glavno zanimanje**, ako su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, a nisu osigurane po osnovi rad i druge osobe određene zakonom.

II. Osim navedenih osiguranika za određene osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju propisana je obveza **osiguranja za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti u posebnim okolnostima i dok traju te okolnosti**.

U tu se skupinu spadaju primjerice:

- **učenici i studenti za vrijeme praktične nastave**, stručne prakse, stručnih putovanja ili rada putem ovlaštenih posrednika,
- **članovi dobrovoljnih vatrogasnih društava** za vrijeme sudjelovanja u zadacima obrane od požara,
- **članovi gorske službe spašavanja**,
- **sportaši i treneri** u sklopu organizirane amaterske sportske aktivnosti
- **osobe koje sudjeluju u organiziranim javnim radovima** u Republici Hrvatskoj
- **osobe koje se po posebnom zakonu sezonski zapošl-**

javaju u poljoprivredi na povremenim i privremenim poslovima.

III. Isto tako postoje i osiguranici koji mogu ostvariti prava za slučaj priznate ozljede na radu i profesionalne bolesti u koje spadaju:

- **korisnici mirovine i korisnici prava na profesionalnu rehabilitaciju** po propisima o mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske

- **osiguranici - nezaposlene osobe**, koje se kao nezaposlene osobe vode u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje,

a kojima je bolest, odnosno ozljeda neposredna posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti). Tim osiguranicima osiguravaju se prava utvrđena u slučaju profesionalne bolesti ako su bili izloženi fibrogenim prašinama ili karcinogenima kao radnici kod pravnih ili fizičkih osoba s registriranom djelatnošću u Republici Hrvatskoj te potrebni zdravstveni pregledi u svezi izloženosti fibrogenim prašinama ili karcinogenima.

Koja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja ostvarujete za slučaj ozljede na radu odnosno profesionalne bolesti?

Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti obuhvaćaju:

1. specifična zdravstvena zaštita sa preventivnim mjerama koje sadrže mjere za sprečavanje i otkrivanje profesionalnih bolesti te sprečavanje ozljeda na radu (preventivni liječnički pregledi i dijagnostički postupci te praćenje zdravstvenog stanja radnika sukladno programu mjera specifične zdravstvene zaštite radnika).

Mjere specifične zdravstvene zaštite u okviru utvrđenog standard prava na specifičnu zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja osigurava se osiguranicima-osobama u radnom odnosu, članovima uprave trgovačkog društva, osobama koje se nakon završenog obrazovanja stručno osposobljavaju bez zasnivanja radnog odnosa, obrtnicima, osobama koje obavljaju profesionalnu djelatnost, svećenicima i drugim vjerskim službenicima vjerskih putem zdravstvenih ustanova koje u svom sastavu imaju djelatnost medicine rada te ugovornih specijalista medicine rada u privatnoj praksi uključenih u mrežu ugovornih subjekata medicine rada, koje je izabrao poslodavac.

2. prava za slučaj priznate ozljede na radu odnosno profesionalne bolesti:

2.1 pravo na zdravstvenu zaštitu u Republici Hrvatskoj i inozemstvu pod uvjetima, u opsegu i na način koji je utvrđen zakonom i propisima HZZO-a te međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju

2.2 pravo na novčane naknade:

2.2.1 naknadu plaće za vrijeme bolovanja (u visini 100% od propisane osnovice za naknadu)

2.2.2 naknadu troškova prijevoza (kod korištenja zdravstvene zaštite zbog ozljede na radu odnosno profesionalne bolesti u visini troškova prijevoza javnim prijevoznim sredstvima po najnižoj cijeni i najkraćoj relaciji prema službenom daljinomjeru javnog prijevoznika),

2.2.3 naknadu pogrebnih troškova (u slučaju smrti osigurane osobe ako je smrt neposredna posljedica ozljede na radu odnosno profesionalne bolesti u visini iznosa standardne opreme za pogreb i visini troškova prijevoza pogrebnika).

3. Prava za slučaj priznate ozljede na radu i profesionalne bolesti

3.1 Pravo na zdravstvenu zaštitu

Pravo na zdravstvenu zaštitu iz obveznoga zdravstvenog osiguranja za slučaj priznate ozljede na radu i profesionalne bolesti obuhvaća **prava utvrđena propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju** (primarna, specijalističko-konzilijarna i bolnička zdravstvena zaštita, korištenje prava na lijekove sa osnovne i dopunske liste lijekova HZZO-a, ortopedska i druga pomagala, te dentalna pomagala korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu).

Provoditelji zdravstvene zaštite

Zdravstvena zaštita na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja za slučaj priznate ozljede na radu i profesionalne bolesti ostvaruje se u opsegu, na način i pod uvjetima kako je to utvrđeno Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju i provedbenim propisima donesenim osnovom toga Zakona. Zdravstvenu zaštitu provode zdravstvene ustanove i privatni zdravstveni radnici uključeni u mrežu ugovornih subjekata javne zdravstvene službe s kojima je HZZO sklopio ugovor o provođenju zdravstvene zaštite i to na način i pod uvjetima koji su utvrđeni Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju i općim aktima HZZO-a.

Kako se prava ostvaruju?

Pravo na preventivne preglede i dijagnostičke postupke u okviru specifične zdravstvene zaštite radnika ostvaruje se kod doktora specijaliste medicine rada kojeg je izabrao poslodavac. Osoba koja samostalno obavlja djelatnost osobnim radom sama izabire doktora specijalistu medicine rada.

Ako se dogodi ozljeda na radu, a postoji sumnja na profesionalnu bolest, potrebno je pokrenuti postupak pred nadležnim područnim službama HZZO-a radi utvrđivanja odnosno priznavanja prava osnovom ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

Postupak se pokreće podnošenjem prijave o ozljedi na radu odnosno profesionalnoj bolesti koju popunjavaju poslodavac i izabrani doktor opće (obiteljske) medicine osiguranika.

Rok za podnošenje prijave

Prijava o ozljedi na radu odnosno profesionalnoj bolesti podnosi se:

- za slučaj ozljede na radu - 8 dana od dana nastanka ozljede na radu
- za profesionalnu bolest - 8 dana od dana kada je osigurana osoba primila ispravu zdravstvene ustanove kojom joj je dijagnosticirana profesionalna bolest.

Osigurana osoba za koju **u roku od 3 godine od isteka** navedenih **rokova** ne bude podnesena prijava gubi pravo na pokretanje postupka utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu i profesionalne bolesti od strane HZZO-a (**preključivni rok**).

Obveznik podnošenja prijave po službenoj dužnosti ili na traženje ozlijeđenog ili oboljelog radnika je:

- pravna ili fizička osoba, te tijelo državne vlasti kao poslodavac, odnosno organizator određenih poslova ili aktivnosti iz članka 13.a Zakona.
- osoba koja samostalno osobnim radom obavlja djelatnost sama za sebe

Obveznik podnošenja prijave, ako to ne učini poslodavac odnosno organizator određenih aktivnosti je

- izabrani doktor opće/obiteljske medicine prema zahtjevu ozlijeđene ili oboljele osigurane osobe ili prema prijedlogu nadležnog doktora specijaliste medicine rada (sa sklopljenim ugovorom sa Zavodom za provođenje specifične zdravstvene zaštite).

Pokretanje postupka na zahtjev osigurane osobe ili na prijedlog nadležnog doktora specijaliste medicine rada kod nadležne područne službe HZZO-a

Ako prijavu ne podnese poslodavac odnosno organizator određenih aktivnosti i poslova niti izabrani doktor opće/obiteljske medicine, na pisani zahtjev ozlijeđene ili oboljele osigurane osobe, odnosno člana obitelji u slučaju smrti osigurane osobe kojoj se prema Zakonu osiguravaju prava za slučaj ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti ili prema prijedlogu nadležnog doktora specijaliste medicine rada s kojim HZZO ima sklopljen ugovor o provođenju specifične zdravstvene zaštite radnika, postupak pokreće nadležna područna služba HZZO-a prema mjestu prebivališta odnosno boravka osigurane osobe.

Zaštita prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja kod ozljede na radu i profesionalne bolesti

Pravo na novčane naknade kao i druga prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti ostvaruje s pri nadležnoj službi HZZO-a prema mjestu prebivališta odnosno boravka osigurane osobe.

Radi zaštite prava osiguranoj osobi se osigurava dvostupanjsko rješavanje u postupku pokrenutom na njezin zahtjev.

Dospijee prava i rokovi za ozljedu na radu i profesionalnu bolest

Osiguraniku zaposlenom pri pravnoj, odnosno fizičkoj osobi - poslodavcu zahtjev za isplatu naknade plaće za bolovanje u slučaju priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti dostiže danom kojim dostiže isplata plaće kod poslodavca za odnosni mjesec.

Zahtjev za isplatu novčanih naknada dostiže:

1. za troškove prijevoza - 30. dana od dana podnošenja zahtjeva osigurane osobe
2. za troškove pogreba - 30. dana od dana podnošenja zahtjeva pravne ili fizičke osobe koja je izvršila pokop umrle osigurane osobe
3. za troškove nastale u svezi s ostvarivanjem povrata sredstava za plaćenu zdravstvenu zaštitu - 30. dana od dana podnošenja zahtjeva osigurane osobe.

Vaša prava za slučaj ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti kada se krećete unutar Europske unije

Ako ste pretrpjeli ozljedu na radu ili ste oboljeli od profesionalne bolesti za vrijeme boravka u drugoj državi članici Europske unije, imate pravo, na temelju Europske kartice, koristiti zdravstvenu zaštitu u ugovornoj zdravstvenoj ustanovi države u kojoj se nalazite.

Osiguranik koji je upućen na rad u državu članicu Europske unije ostvaruje pravo na naknadu plaće za vrijeme bolovanja zbog priznate ozljede na radu ili profesionalne bolesti sukladno hrvatskim te europskim propisima o socijalnom osiguranju.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje - Direkcija

Margaretska 3, 10000 ZAGREB

www.hzzo-net.hr

Za nakladnika:

ravnatelj prim. Siniša Varga, dr.med.dent.

Urednice priloga:

Jasenka Pap, dipl.iur.,
Veronika Laušin, dr.med.

BESPLATNI TELEFONSKI BROJEVI

za informacije obveznog zdravstvenog osiguranja
0800 7979

za informacije dopunskog zdravstvenog osiguranja
0800 7989

DUBROVNIK:

Vremeplov za bolje vrijeme

Dubrovačka Podružnica Sindikata umirovljenika Hrvatske organizirala je 25. i 26. svibnja 2013. izlet za svoje članove u Krešimirov grad - Šibenik i Nacionalni park „Krka“, te grad Skradin. Prvog dana sudionici izleta razgledali su grad Šibenik i njegove kulturno-povijesne znamenitosti, pa i u svijetu poznatu gotičko-renesansnu katedralu sv. Jakova - remek djelo Jurja Dalmatinca. Mnogi su prvi put čuli kako su pored grada i ostaci nekadašnje hidroelektrane „Krka“ koja je iz-

građena i započela s radom davne 1895. godine, samo dva dana poslije Tesline hidroelektrane na slapovima Nijagare, pa je (zahvaljujući njenim graditeljima Anti Šupuku i inženjeru Vjekoslavu Meischneru) Šibenik dobio električnu energiju i rasvjetu prije brojnih europskih gradova.

Usljedio je prijevoz autobusom do dvanaest kilometara udaljenog hotela „Vrata Krke“ koji se nalazi u neposrednoj blizini glavnog ulaza u Nacionalni park „Krka“, a Drugoga dana, nakon prijewe-

za autobusom od hotela do četiri kilometra udaljenog drugoga dana pošlo se na dvosatni izlet brodom Nacionalnog parka „Krka“ do otoka Visovca, gdje su sudionici izleta, uz stručno vođenje, razgledali ovaj zanimljivi otočić Franjevački samostan, koji se na ovom otočiću nalazi još od polovice 15. stoljeća, ima značajnu arheološku zbirku i zbirku povijesnog crkvenog ruha i posuđa, te bogatu knjižnicu s više povijesnih rukopisa, vrijednih knjiga i inkunabula.

Nakon povratka brodom na isto pristanište iznad Skradinskog buka slijedilo je razgledavanje najljepšeg i najdužeg slapa na rijeci Krki - Skradinskog buka i etno objekata na njegovoj lijevoj obali. Tu je i crkva sv. Nikole (zvono ove crkve zvonilo samo jedanput godišnje - na Uskrsni ponedjeljak, jer se jedino taj dan u ovoj crkvi slavi sveta misa). Ovdje valja spomenuti i povijesnu zanimljivost - godine 1875., sa vidikovca blizu crkve sv. Nikole, nazvan carski vidikovac, jedinstvenoj prirodnoj ljepoti Skradinskog buka divio se i car Franjo Josip sa suprugom Elizabetom zvanom Sissi. Nakon razgledavanja drevnog Skradina - rimske Scardone i barokne katoličke crkve (Blažene Djevice Marije iz 18. st.), slijedio je povratak u Dubrovnik. (Kruno Koroman)

VRSAR: Kad se marne ruke slože

U tradicionalnoj akciji „Neka moja Istra blista“, članovi Sindikata umirovljenika Hrvatske Podružnice Vrsar, 4. svibnja su se okupili u rano jutro i nakon toga prevezli čamcima na otoke Sv. Juraj i Longa. Svojim entuzijazmom, znanjem i iskustvom odmah su prionuli poslu, s ciljem kako bi uljepšali naše otoke i učinili građanima Vrsara, ali i gostima, ljetne izlete i boravak što ugodnijim. Dobrovoljci su kosili travu, sjekli nepotrebno grmlje i oštećeno drveće, sakupljali suho granje i mnogo plastičnih boca i predmeta koje je nanijelo more. Slijedio je odvoz ili spaljivanje prikupljenih stvari. Ova akcija imala je i edukativni karakter, kako bi mlađe generacije sudjelujući sa svojim starijim kolegama vidjeli kako treba čuvati i održavati svoj okoliš. U 13 sati uslijedio je povratak na obalu i zajednički ručak, pa je tako sve završilo ugodnim druženjem i pjesmom, te odlukom da se i sljedeće godine vrsarska podružnica SUH-a pridruži akciji. (Ivan Radetić)

ZAGREB: Dan doma umirovljenika Maksimir

Puno je domova umirovljenika i puno poziva za susrete sa štićenicima. 7. lipnja o.g. Uprava Doma umirovljenika Maksimir u Zagrebu, na čelu sa ravnateljicom Jasminkom Desk-Božić priredila je svečanu priredbu radi promocije besplatnih programa i sadržaja Gerontološkog centra, koja se je zbog lošeg vremena održala u prostorijama doma. Na svečanosti je bio i novoizabrani gradonačelnik Milan Bandić, a sve je goste na dolasku dočekala muzika.

Na priredbi su sudjelovale razne umirovljeničke grupe iz drugih domova ili gerijatrijskih centara, koje su razveselile plesnim programom. Raspoloženje svih je bilo na visokoj razini, čemu su doprinijeli i ukusni kolačići domske kuhinje, jagode, sokovi i vino. Takve priredbe su veoma važne i korisne za pripadnike treće životne dobi, kako samih korisnika doma, tako i drugih umirovljenika. Mnogi su se iznenadili da volonteri nude i besplatna pomoć u kući, zdravstveno-preventivne programe, radnu kreativu, sportsko-rekreativne sadržaje, tzv. alternativni zdravstveni kutak, ali i besplatno šišanje, šminkanje i vježbanje. Uz vedro raspoloženje druženje je završio u večernjim satima. Sindikat umirovljenika Hrvatske prisustvovao je ovoj promociji i zabavi nazočnošću čelnika Pododbora za zdravstvo. (Peter Brinar)

SUSRETI U PORTOGRUARU:

Možemo promijeniti svijet

U subotu 8. lipnja o.g. je Podružica SUH-a Medulin, zajedno s podružnicama iz Pazina i Vrsara, posjetila pobratimljene umirovljenike SPI-CGIL u Portogruaru, u Italiji.

Bila je to njihova velika, trodnevna fešta, a svake je večeri završavala druženjem uz muziku i ples. Portogruaro, luka na rijeci Lemeni, nalazi se u provinciji Venecije. Grad je sačuvao šarm svojim drevnim stilom, s prekrasnim kamenim mostovima, crkvama, trgovinama, starim mlinovima na rijeci i prepun je šarenog cvijeća od kojih nismo mogli odvojiti poglede. Dočekali su nas naši pobratimljeni predstavnici umirovljenika predvođeni predsjednikom Danilom Tocaneom. U prekrasnoj gotičkoj palači na Piazza della Repubblica i vijećnici iz XIV. stoljeća, simbolu Portogruara, gdje smo i održali službeni dio naših susreta, pozdravio nas je načelnik grada Antonio Bertoncello. Razmijenili smo pozdrave i poklone, a posebne pozdrave iz naše općine Medulin donio je i zamjenik načelnika Damir Demarin.

Nakon susreta s načelnikom grada, posjetili smo dvije gradske galerije, jednu slikara Eugenia Milanesea, te nacionalni Muzej Concordia, koji je dobio naziv po biskupu koji je izgradio luku ovoga grada i brojne palače. Kako je Portogruaro i sveučilišni grad, gurali smo se po trgovinama s mnoštvom studenata, koji su se ve-

selili posljednjem danu nastave, dok su mladi studenti glazbe u Parku mira održavali koncerte. Nakon obilnog ručka u prirodi, posjetili smo službene prostorije SPI-ja Veneto, velikog sindikata umirovljenika koji na nacionalnoj razini broji čak tri milijuna umirovljenika i zdušno se bori za svoja prava u uvjetima kad država postaje sve manje socijalno osjetljiva, pa stari ljudi sve više ovise o djeci i unucima. Sva sreća što prosječan umirovljenik nije egoista, što ima srce i vjeruje u bolju sutrašnjicu. Životni vijek se produžio i naglašena je volja za bolje sutra za svih.

- Trebamo biti ponosni što nas ima mnogo, jer svi smo mi isto važni, u svakoj dobi života. Vidimo kako ima još puno posla za nas. - naglasio je predsjednik Tocane, a ja sam tada tiho rekla: - Ako svatko od nas da doprinos rješavanju problema, možemo promijeniti mnogo toga za bolje sutra. Možemo promijeniti svijet.

(Vera Vidmar, predsjednica Podružnice Medulin))

OMIŠ: Plaketa Grada Podružnici SUH-a

Na svečanoj dodjeli ovogodišnjih dobitnika javnih priznanja Grada Omiša 16. svibnja o.g., Plaketa grada uručena je Andriji Vučkoviću, predsjedniku Podružnice Sindikata umirovljenika Hrvatske Omiša, u povodu petnaeste godišnjice djelovanja „za rad i zalaganje u ostvarivanju prava i interesa umirovljenika i starijih osoba s područja Grada Omiša te njihovog aktivnog uključivanja u donošenje odluka na svim razinama društva“. Omiški SUH je za javno priznanje predložila Udruga osoba s invaliditetom AGAPE, naglašavajući značenje humanitarnog rada Podružnice. Suhovci su aktivni i u borbi za kvalitetniji životni standard umirovljenika i starijih stanovnika svoga grada, trudeći se obogatiti im društveni, intelektualni i duhovni život. Podružnica je i članica Vijeća udruga grada Omiša za humanitarni rad, po čemu su osobito prepoznatljivi. Čestitke Andriji, Anti Glaviniću, Ljubici Radović, Ireni Zečić i Vjekoslavi Viločić! *(Danica Tomić)*

UMAG

Put u kamenu prošlost

Umaška podružnica Sindikata umirovljenika Hrvatske od 23. do 25. svibnja je organizirala trodnevni izlet na otok Brač. Kako nam vremenske prilike nisu dopustile vožnju kraćim putem, morali smo do Splita starom cestom, pa smo usput imali priliku vidjeti Benkovac i Obrovac, a vožnja uz novigradsko i karinsko more bila je osobito upečatljiva.

U Splitu smo se ukrkali na trajekt i nakon ugodne vožnje pristali u Supetru, pa nastaviti do Postira, gdje smo se smjestili u hotel, okrijepili i odmorili. Obišli smo zatim rodnu kuću Vladimira Nazora, uljaru, tvornicu sardina, obrt proizvodnje sapuna od maslinovog ulja. Šetnja starim gradskim ulicama nas je opustila, te smo potom u hotelu uživali u večeri i muzici za ples. Sljedećeg dana pošli smo na cjelodnevni obilazak otoka, u Pučišću smo posjetili Klesarsku školu osnovanu još 1909. godine, koja i danas prima učenike iz svih krajeva Hrvatske, koji uče ručnoj obradi kamena „ubranog“ na samom otoku. Nude se i lijepi suvenirni od bračkog kamena.

Nastavili smo prema Bolu, razgledali svjetski biser Zlati rat, najljepšu plažu Jadrana. Slijedila je vožnja do Vidove gore, još jedne naj - lokacije, najviše vrha na jadranskim otocima. Vidjeli smo prekrasne borove šume i endemsko rastinje. Bajkoviti pogled s Vidove gore omogućio je neopisivi vidik prema otocima i kopnu, djelomično zaklonjen oblacima. Krenuli smo prema sre-

dištu otoka, divili se suhozidima i gromačama, obrađenim maslinicima i vinogradima i drugo raslinje u bojama proljetnog cvjetanja. Ručak je uslijedio u tipičnoj bračkoj konobi, a onda opet - hotel, večera, muzika za ples.

Treći dan smo obišli Škríp, najstarije naselje na otoku, s tipičnom bračkom arhitekturom i krovovima od kamenih ploča. Kula iz 16. stoljeća, mauzolej, stari dvorac i dva sarkofaga. Kao iz drugoga svijeta. I povratak kući, uz vožnju brodicama Cetinom do Radmanovih mlinica i ručak. Umorni i sretni došli smo natrag, obogaćeni ljepotom i beskrajem.

(Marija Pertot)

POREČ: Seminar bratimljenih podružnica SUH-a i SPI-a

Kako izgraditi snažniji Sindikat umirovljenika

U Poreču u Villi Polesini je 24. svibnja o.g. održan tradicionalni godišnji seminar predstavnika svih zbratimljenih organizacija Sindikata umirovljenika Hrvatske Istarske županije i Sindikata penzionera Italije-CGIL regija Veneto i Furlanija i Julijska Krajinna. Tema seminara ove je godine bila vrlo pragmatična - Organizacijska problematika i uvjeti i resursi u vođenju sindikata na lokalnoj razini. Seminaru su se odazvali predstavnici svih jedanaest podružnica odnosno ogranaka SUH-a Istarske županije i isto tako predstavnici lega odnosno distretta SPI-CGIL-a, te regionalnih predstavnika i nacionalnih predstavnika, ukupno 60 sudionika.

Seminar je otvorio Aldo Jurcan, predsjednik SUH-a Podružnice Poreč, a uz njega su u radnom predsjedništvu bili i predsjednica SUH-a Jasna Petrović, predstavnik nacionalnog SPI-CGIL-a Livio Melgari, Ezio Medeot ispred SPI FVG, Vladimir Buršić za SUH Istarske županije, te Danilo Toccane, SPI Veneto. Uvodna izlaganja prezentirali su Luciano del Rosso, SPI FVG; Vladimir Buršić SUH Istarske županije i Danilo Toccane, SPI Veneto. Svi su naglasili i prikazali problematiku organiziranja sindikata u svojim regijama te na lokalnoj razini. Luciano je osobito detaljno objasnio značaj automatskog naplaćivanja članarine kao faktora snažnije organizacije u Italiji, dok je Toccane naglasio važnost pristupanja Hrvatske u Europsku uniju, te suradnje na europskoj i međunarodnoj razini.

U raspravi su sudjelovali Dino Fonda, SPI Centro iz Trsta, koji se opširno osvrnuo na sindikalnu politiku i problematiku u članjivanja novih članova i zadržavanju postojećih. Naglasio je da SPI Centar djeluje u okruženju jako stare populacije iz čega proizlaze veći problemi. U okviru Sindikata organizirani su servisi za pomoć umirovljenicima i radnicima u ostvarivanju njihovih prava, zatim porezno savjetovalište i drugi oblici usluga o pravima, te se kroz takve inicijative očekuje povećanje broja članova.

Daniele Tronco, Regionalni SPI Veneto, Fulvio Marchi SPI Zona Istok - Trst i Piergiorgio Carrer, SPI Veneto pojasnili su kako

funkcionira organizacija sindikata. Pristupicom (Delega) član potpisuje suglasnost Mirovinskom fondu da za iznos sindikalne članarine umanju njegovu mirovinu i uplati na račun Konfederacije CGIL. Oni ne ubiru članarinu direktno od članova, osim u slučaju kada član nema mirovinu. Članom može postati i osoba koja nema pravo na mirovinu, a starija je od 60 godina i tada plaća članarinu direktno u samoj podružnici.

Neta Žiković, SUH Podružnica Pula, prikazala je poteškoće oko u članjivanja novih članova. Naglasila je da u okviru te podružnice djeluje 15 ogranaka koji samostalno prikupljaju članarinu i provode svoj program, te se pridružuju u realizaciji programa cijele podružnice. Uvjerena je da bi nam se isplatilo prikupljati članarinu preko HZMO-a. Iznijela je svoje viđenje u kojem zaključuje da bi, kada bi se u potpunosti prešlo na prikupljanje članarine obustavom na mirovini, u početku možda došlo do pada od 20% ili možda 30% članova, ali bi se dugoročno broj vidljivo povećao. Ivan Radetić, SUH Podružnica Vrsar, naglasio je da se članarina treba prikupljati kao i do sada, jer bi u slučaju prikupljanja obustavom na mirovini došlo do velikog odustajanja od članstva.

Paolino Barbiero iz Spi Treviso je između ostalog obrazložio funkcioniranje financiranja sindikata. Mirovinski fond mjesečno uplaćuje obustavljeni iznos na račun Konfederacije CGIL. Određeni postotak ostaje Konfederaciji, drugi postotni dio se uplaćuje na račun nacionalnog SPI-a, a ostatak ide za financiranje regionalnog SPI-a i podružnica na terenu. Visina

članarine se određuje za svakog člana u postotku prema visini mirovine. Tri su skale, što je mirovina manja veći je postotak članarine. U najnižoj skali postotak članarine je 0,50 % od visine mirovine, a naplaćuje se mjesečno.

Sa zaključnim izlaganjem obratila se Jasna Petrović, predsjednica SUH-a i članica Direkcije FERPA-e, koja se kritički osvrnula na izostanak članova SUH-a iz Istarske županije u prvomajskom središnjem prosvjedu radničkih sindikata u Zagrebu, ocjenjujući kako je solidarnost radnika i umirovljenika od osobitog značenja u vrijeme kad se piše novi mirovinski zakon, a radnički su sindikati u popis svojih prioriteta stavili i pitanje boljeg usklađivanja mirovina. Na žalost, umirovljenici iz Istre nisu prepoznali važnost takvog zajedništva. Petrović je izrazila zadovoljstvo ulaskom u EU, izrazivši uvjerenje kako će to pridonijeti borbi protiv siromaštva starijih osoba u Hrvatskoj (treći smo po siromaštvu od 28 zemalja).

Zatim se obratio Livio Melgari, iz nacionalnog SPI-a CGIL. Pohvalio je inicijativu i plodan rad seminara. Zadovoljan je dugogodišnjom suradnjom naših sindikata SPI-a i SUH-a, te je ujedno izrazio želju da se ta suradnja i dalje njeguje i produbljuje upravo i na ovaj način - organiziranjem ovakvih seminara te razmjenom iskustava. U radu seminara veliku pomoć su pružili predstavnici Udruge za pomoć pri ostvarivanju socijalnih prava, Patronat INCA za Hrvatsku iz Rijeke Erik Fabijanić i Marko Mataja-Mafrić kao suradnici i prevoditelji. (Vladimir Buršić)

SLAVONSKI BROD: Izabran novi predsjednik Županijskog povjereništva

Stjepan Rakitić najavljuje više zajedničkih aktivnosti

U Slavonskom Brodu je 4. lipnja po sazivu Nadzornog odbora SUH-a održana sjednica Županijskog povjereništva Brodsko-posavske županije, te je nakon neizglasavanja povjerenja Jasenki Rem, izabran novi predsjednik Stjepan Rakitić, koji je najavio više zajedničkih aktivnosti. Jasenka Rem je osobita zaslužna za razvoj i osnivanje brojnih podružnica u županiji, no zbog novijih poteškoća Nadzorni odbor je ocijenio kako je potrebno izvršiti promjene. Predsjedništvo Glavnog odbora na sjednici od 6. lipnja je potvrdilo takvu odluku o imenovanju.

POVLASTICE ZA ČLANOVE SINDIK

A) Ljekarne

1. **Ljekarne Arbanas**, Zagreb, Korčulanska 2,
OIB 99753377512
- 10 % popusta na tzv. šareni asortiman (OTC)
2. **"Ljekarne Zagrebačke županije"**, Velika Gorica, M. Magdalenića
1, 01/6251811 -
- 10% popusta na tzv. šareni asortiman (OTC)
3. **„Zdravstvena ustanova Ljekarne Medikor“**: Sesvete, Zagrebačka
6, 01/2059925 i Trg Lovre Matačića 8, 01/2002147. Drogerije:
„Prodavaonica zdravlja“, Zagreb, Praška 10,
„Medikor“, Zagreb, Nova cesta 52,
- 10% popusta na proizvode „OMRON“ (tlakomjeri, inhalatori, ter-
mometri, E4 tens itd.), „BEURER“ (masažeri, grijači pokrivači, va-
ge itd.), „NATURES' PLUS“ (spiruteini, vitamini, biljni pripravci itd.)
i „Flavin 7“, a na sav ostali šareni asortiman (OTC) 5 %.
4. **Ljekarne Filipović**, Zagreb, Radnička cesta 59 A, 01/618 7729; Ja-
rušćica 11-Lanište 01/614 0595;
44235 Mošćenica 044/733697
- 10% popusta na tzv. šareni asortiman (OTC)
5. **Zdravstvena ustanova Ljekarne Tripolski**, Osijek, J.J. Strossmayera
14, 031/207808
- 10% popusta na tzv. šareni asortiman (OTC)

B) Centri za liječenje i zdravstvenu rehabilitaciju

1. **ZTC Banja Vrućica**, Teslić, Bosna i Hercegovina,
tel. 378/53410030
- 10% popusta na usluge uz mogućnost obročne otplate na kar-
diovaskularni i reumatološki program usluge, te 50 % popusta na
cijenu ručka (5 eura)
2. **Krapinske toplice**, Antuna Mihanovića 2, tel. 049/202202, 4917
Krapinske Toplice, OIB 85330162257
- KRASS HOTEL 049/232322
a) **Za skupne korisnike 15% popusta** od utvrđene cijene
smještaja
b) **Za pojedinačne korisnike 10% popusta** na utvrđene smještaja
3. **Bizovačke toplice d.d. Bizovac**, Sunčana 39; tel.031/685100
- **popust na cijene smještaja u hotelu "Termia"** sa dvije zvjezdice i
to: puni pension u jednokrevetnoj sobi - 280,50 kn,
a u dvokrevetnoj sobi 225,50 kn
- **popust za smještaj u Prenocištu Toplice**: puni pension u jedno-
krevetnoj sobi 168,00 kuna, u dvokrevetnoj i trokrevetnoj sobi
145,00 kuna po osobi
- **kupališni kompleks Bizovačkih toplica**: za organizirane grupe (mi-
nimalno 20 osoba) cijena jednodnevnog kupanja iznosi 15,00 kn
4. **Terme Tuhelj d.o.o. Tuheljske Toplice**, Ljudevita Gaja 4,
tel. 049/203754, sljedeći popusti:
a) za grupne korisnike (najmanje 25 osoba) bazeni i ručak 77,00
kn radnim danom i 85,00 vikendom
b) za pojedinačne korisnike 15% popusta na cijene smještaja duž-
eg od 2 dana, te 20% popusta na cijene uporabe bazena
5. **Stubičke toplice, Hemerson d.o.o.** Gupčeva zvijezda 3
- Hotel Matija Gubec, Stubičke Toplice, V. Šipeka 31,
tel. 049/282403
popust na smještaj na bazi polupansiona i pansiona
- polupansion 220,00 kn po osobi, dnevno
- puni pension 240,00 kn po osobi, dnevno
6. **LJEČILIŠTE ISTARSKE TOPLICE, Sv. Stjepana 60, 52427 Livade**
Visoki popusti za članove SUH-a: organizirana grupa članova SUH-

a u hotelu Mirna u dvokrevetnim sobama tipa STANDARD ima
ugovorene posebne cijene, ovisno o veličini grupe i terminu
- **50% popust** na wellness zonu itd.

7. **Hotel Teme Jezerčica, 49240 Donja Stubica, Toplička 80,**
tel. 049/200605
- **20 % popusta** liza individualne dolaske na dnevne ulaznice za ba-
zene (15% za saune i masaže i tretmane)
- za grupe posjete (20 osoba) bazeni i ručak radnim danom 65 ku-
na, a vikendom i praznikom 75 kuna
- smještaj za minimalno 4 noćenja puni pansion: 200 kn/dnevno
8. **REUMAL Fojnica**, Banjska 1, Bosna i Hercegovina - medicinska re-
habilitacija
- **10% univerzalni popust** - fizikalna rehabilitacija (1.690,00 kn ili
1.450,00 kn) i balneo terapija (1.450,00 kn ili 1300,00 kn) - ovis-
no o terminu posjeta
9. **Poliklinika Medikol, Zagreb Voćarska 106,** tel. 01/4594772
- sistematski pregledi za muškarce po 1.000,00 kn, a za žene po
1.600,00 kn
- **popusti za članove SUH-a i članove njihovih obitelji: 30% na cije-
ne dijagnostike** i pregleda iz stalne djelatnosti, **a 10% popusta na**
cijene dijagnostike i pregleda iz konzilijarnih usluga i laboratorijske
dijagnostike iz stalne djelatnosti. (Zagreb, Rijeka, Čakovec, Split i
Osijek)
10. **SimBex d.o.o., Andrije Hebranga 10, 10000 Zagreb**
OIB 70527135053
- **besplatna predavanja i besplatna mjerenja po dogovorenom**
rasporedu
- **10% popusta na kompletan prodajni asortiman proizvoda i**
usluga
11. **Vita Perfectus d.o.o., 10040 Zagreb, Tržna 1a**
- **medicinski pripravci i ortopedska pomagala - popust**
12. **Optika Argus, Poljička 1, 10000 Zagreb,**
OIB 66380610211
- **12% popusta na kupnju robe i usluga iz asortimana tvrtke i**
pružanje stručnih usluga + 3,5% na gotovinsko plaćanje
13. **Optika Visus, d.o.o., Osijek, Stjepana Radića 10,**
tel. 031/213470, OIB 98892286877
- **30% rabata na kupnju višejakosnih** (progresivnih, bifokalnih,
dioptrijskih) **naočala**
- **20% rabata od ukupne vrijednosti za kupovinu svih jednojakos-
nih dioptrijskih naočala**
- C) Proizvodnja i distribucija poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i
živežnih namirnica
 1. **NAMA d.d. u stečaju, Zagreb (Ilica i Kvaternikov trg)**
tel. 01/4803111, 2382111
- **5% na ukupnu vrijednost kupljene robe uvjetovano gotovinskim**
plaćanjem u punom iznosu
 2. **Perutnina Ptuj, Pipo d.o.o. Čakovec, Rudolfa Steinera 7,**
040/372839
- **10% popusta na kupnju proizvoda uvjetovano gotovinskim pla-**
ćanjem
- D) Odmor i rekreacija
 1. **Željezničko ugostiteljstvo d.o.o. Zagreb, 01/6695425 -**
popusti za članove SUH-a:
- **30% (01/6311900), u hotelu "Dora" Zagreb**

ATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE

- 50% (01/6689300), u hotelu „Porin“ Zagreb
 - 35% (031/224900) u hotelu „Mursa“ Osijek
 - 30% (021/401200) i u prenočištu „Željezničar“ Split
2. **Smolčić ugostiteljstvo, Čepin**, Psunjska 39, 031/297742, OIB 66132297063.
 - 10% popusta na sveukupnu ponudu hrane u bistrou „Vesna“ i u restoranu „Millenium“. Mjesečna pretplata na topli obrok 27,00 kn uz besplatnu dostavu
 3. **Hoteli Jadran d.d. 51260 Crikvenica**, Bana Jelačića 16. 051/241970; 051/455560
 - 10% popusta na grupe od 25 i više osoba
 4. **Thalassoterapia Crikvenica**, 51260 Crikvenica, Gajevo šetalište 21, tel.: 051/407636, mob.: 099/808250
 - 5% popusta za članove SUH-a (u individualnom ili grupnom aranžmanu) na boravak od 7 - 12 noći, a 10% popusta na boravak od 12 i više noći
- E) Razne uslužne i druge djelatnosti**
1. **Autoprijevoz Čazmatrans - Nova d.o.o, Čazma**, Milana Novačića 10, OIB 04767584912
 - 30% popusta na redovitim linijama na relaciji Dugo Selo - Vrbovec - Zagreb, te povoljnosti za jednodnevne izlete
 2. **Slavonija Bus, Prnjavor, Novi Grad 24a, BiH**
 - 50% autobusne karte na redovitoj lokalnoj liniji Slavonki Brod-Šamac
 3. **Vrbovec Express, 10347 Rakovec**, vl. Stjepan Brezički, OIB 89291281562, mob. 098/994
 - 10% popusta na grupu od 45-51 putnika, a za 28 putnika - 5%
 4. **Euroherc osiguranje d.d. Zagreb**, Ulica grada Vukovara 282, tel. 01/6004230, OIB 22694857747
 - 15 % popusta na kasko-osiguranje, 30 % popusta na osiguranje imovine i besplatni preventivni tehnički pregled vozila
 5. **K.M.S. PVC i ALU Stolarija d.o.o. Breznica**, Breznica 82, tel. 01/2063501, fax. 01/2063502
 - popusti za članove SUH-a: radovi u vrijednosti do 15.000 kn 5% popusta; radovi u vrijednosti od 15.000 do 30.000 kn 10% popusta; radovi u vrijednosti većoj od 30.000 kn 15% popusta
 6. **Vodoinstalaterski servis "Pipa"**, Zagreb, Jačkovina 101, 1/3453125, 091/2477099, 098/247709
 - 20% popusta na gotovinsko plaćanje usluga i 10% popusta na kartično plaćanje usluga
 7. **Croatia Records, Zagreb**, Makarska 3, tel. 01/2900866,
 - 25% rabata na ukupnu vrijednost kupljene robe
 8. **Hrvatska riznica, umjetnička galerija Panton**, Zagreb, Ilica 14, tel. 01/4833052, OIB 49565449444
 - 10 % popusta na cjelokupni umjetnički asortiman
 9. **KIKA namještaj d.o.o. Zagreb**, V. Škorpika, te. 01/5499201
 - 10% popusta na cjelokupni asortiman koji se ne nalazi na akcijskim prodajama
 10. **Elektroinstalacije FIMD d.o.o., Zagreb**, 099/5549211
 - 10% popusta na sve usluge
 11. **VEKA-ING d.o.o. Zagreb**, Branimirova 189, 01/2342525
 - 5% popusta na cijenu i servisiranje klima-uređaja
 12. **„Pivnica Medvedgrad“**, Zagreb, 3 lokacije: Ilica 49, tel. 4846 922; „Pivnica Medvedgrad“, Adžijina 16, tel. 3646 546; i „Pivnica Mali Medo“ Tkalčićeva 36, tel. 4929 613

- 10% popusta za članove SUH-a na kompletnu ponudu
13. **Guma centar, Zagreb**, Gospodarska 70, 01/3464660, 01/3435975 - prodaja nizozemskih auto-guma "Verdestein"
 - popust od 15% za kartično i 20% za gotovinsko plaćanje uz besplatnu montažu i balansiranje
 14. **Mikronis, Zagreb**, Nova cesta 166, 01/3033102, 091/4244090
 - 5% popusta pri gotovinskom plaćanju na cjelokupni asortiman kompjutorske i druge opreme
 15. **EP Systems (prodaja i servis kompjutorske opreme)**, Zagreb, Perjavica 14, g. Marko Golik, 091/9211433
 - 20% popusta na gotovinsko plaćanje svih servisnih usluga
 16. **Odvjetnički ured Ljiljana Sinanović**, 52440 Poreč, Nikole Tesle 8/1, tel/fax: 052/451232, 098/9385977
 - 25% popusta na cijene usluga
 17. **Hrvatska udruga za mirenje**, OIB: 85293920018, Zagreb, Teslina 1, 01/4811283 -
 - 5% popusta na cijene usluga svih licenciranih izmiritelja, članova ove udruge, kao i na cijene pohađanja svih stručnih tečajeva u organizaciji ove udruge
 18. **Staklarska radiona Milić, Zagreb**, Stenjevec trg 3, 01/3734460
 - 10% popusta
 19. **Kino Europa, Zagreb**, Varšavska 3, 01/4872888
 - 40% popusta na cijene ulaznica za sve redovite projekcije
 20. **"Novi list", Rijeka**, 051/650043, 099/2102280
 - 10% povoljnije cijene u odnosu na cijene za ostale pretplatnike i besplatna dostava
 21. **Mjesečnik Srpskog narodnog vijeća "Novosti", Zagreb**, 01/4886365
 - 20% popusta na cijene godišnje pretplate
 22. **Politički tjednik "Aktual", Zagreb**, tel. 01/8892555
 - 10% dodatni popust za članove SUH-a (ukupno, npr. 40% godišnje) i besplatna dostava
 23. **Dnevne poslovne novine "Business.hr"**, Zagreb, 01/8892560 -
 - 20% popust
 24. **„Glas Istre“, Pula - 10% povoljnije cijene** u odnosu na ostale pretplatnike. Prijave članova SUH-a zaprima: Lučo Pavletić, 052/211006 (ured), 091/7241740.
 25. **Nogometni klub Inter Zaprešić**, V. Novaka bb, tel. 01/4001100
 - 50 besplatnih ulaznica za članove SUH-a na svakoj službenoj utakmici
 26. **Nogometni klub Lokomotiva**, Zagreb, tel. 01/2386132
 - godišnja ulaznica za 50 kn
 27. **Restoran i kavana "Muzej", Zagreb**, Trg maršala Tita 10, tel. 01/4826 408
 - 20% popusta na ukupnu vrijednost dnevne ponude menua i dnevnih jela

NAPOMENA:

Članice i članovi SUH-a na prodajnim mjestima i u uslužnim radionicama navedenih poslovnih partnera obvezni su predložiti svoju uredno ovjerenu člansku iskaznicu SUH-a (kao dokaz članstva i pravodobno podmirene članarine) te svoju osobnu iskaznicu. Također, ako želite više detalja o uvjetima ponude ili želite javiti o nekom problemu u realizaciji povlastice, nazovite SUH (01/4655146).

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA: 7. Sportsko-rekreativni susreti SUH-a Svi su pobijedili

U nedjelju 9. lipnja 2013. godine u organizaciji Sindikata umirovljenika Hrvatske - Podružnica Donji Miholjac u hotelu Borik u Donjem Miholjcu održan 7. Sportsko-rekreativni susret umirovljenika Osječko-baranjske županije, pod pokroviteljstvom Županije Osječko-baranjske, te potporu grada domaćina.

Po starom slavonskom običaju sve je sudionike dočekalo piće dobrodošlice, uz tople kifle i druge delicije koje su ispekle vrijedne članice Podružnice Donji Miholjac. Na susrete su došli uvaženi gosti - gradonačelnik grada Donjeg Miholjca Zoran Kovač, koji je ujedno bio i izaslanik župana Osječko-baranjska županije Vladimira Šišljagića te zamjenik gradonačelnika Darko Mikić. Ispred Središnjice SUH-a i predsjednica Jasne Petrović prisustvovao je Branko Jalšovec, predsjednik Odbora za socijalnu uključenost, sport, kulturu i rekreaciju, koji je prenio pozdrave i dobre želje rukovodstva i svim natjecateljima zaželio dobre sportske uspjehe i druženje.

Nakon intoniranja nacionalne himne predsjednica Podružnice Donji Miholjac Mira Kosić pozdravila je sve goste i natjecatelje te posebno naglasila važnost sportskog duha kod umirovljenika i svim natjecateljima zaželjela puno sportskih uspjeha i ugodan boravak u lijepom gradu Donjem Miholjcu.

Gradonačelnik Darko Mikić pozdravio je sve prisutne i zaželio još puno kvalitetnih inicijativa kako SUH-a, tako i umirovljenika grada Donjeg Miholjca te obećao punu potporu i budućim aktivnostima umirovljenika.

Predsjednik Županijskog povjereništva SUH-a Mato Obradović pozdravio je sve goste i zaželio korektno sportsko nadmetanje. Domaćinu Podružnici Donji Miholjac zahvalio je na uloženom trudu i otvorio susrete.

U Donji Miholjac je stiglo sveukupno 140 umirovljenika i njihovih gostiju, a od toga čak 125 natjecatelja u belotu, pikadu (muškarci i žene) i šahu iz podružnice iz Gorjana, Strizivojne, Donjeg Miholjca, Đakova i Udruge SUH-a iz Osijeka, a bilo bi ih i više da je bilo dovoljno sredstava za veći broj sudionika.

Financijsku pomoć u organizaciji, uz sredstva Udruge SUH Osijek, pružila je Osječko baranjska županija kao pokrovitelj susreta, grad Donji Miholjac i kao do sada, Županijsko povjereništvo SUH-a Osječko baranjske županije.

Pobjednici su svi umirovljenici koji su se natjecali, ali ipak najbolji su bili:

Belot: 1. mjesto Gorjani, 2. mjesto Donji Miholjac, 3. mjesto Đakovo.

Pikado žene: 1. mjesto Donji Miholjac (ekipa 2), 2. mjesto Đakovo, 3. mjesto Osijek.

Najbolja pojedinka je Katica Zelić - Donji Miholjac sa 332 boda.

Pikado muški: 1. mjesto Strizivojna (1 ekipa), 2. mjesto Strizivojna (2 ekipa), 3. mjesto Gorjani.

Najbolji pojedinac je Željko Guljašević iz Strizivojne 277 bodova.

Šah: 1. mjesto Osijek (ekipa 2), 2. mjesto Osijek (1 ekipa), 3. mjesto Donji Miholjac.

Posebnu zahvalu zaslužuju svi natjecatelji, kao i domaćin i organizator susreta Podružnica Donji Miholjac koja je puno truda i zalaganja uložila da se gosti što ugodnije osjećaju. Zahvala ide i Županiji Osječko baranjskoj, gradu Donjem Miholjcu, te vrijednom i ugodnom osoblju hotela Borik - Donji Miholjac.

7. Sportsko rekreativni susreti Sindikata umirovljenika Osječko baranjske županije završili su svečanom večerom i druženjem umirovljenika uz glazbu i ples. (Mato Obradović)

ZAGREB: JARUNSKKE IGRE

Sport za seniore, pobijedili naši!

Dana 14. lipnja 2013. godine članovi Sindikata umirovljenika Hrvatske sudjelovali su na Jarunskim sportskim susretima. Ta se tradicionalna manifestacija već 11. put organizira na Jarunu pored malog jezera, gdje se Zagrepčani iz cijeloga grada druže kroz različite aktivnosti (za svakoga ponešto). Cilj manifestacije je popularizirati pozitivni utjecaj redovitog kretanja i vježbanja na zdravlje i u zrelijoj životnoj dobi, a glavni organizator je Društvo za sport i rekreaciju „Sport za sve“ Centar. Sudjelovalo je čak 17 raznih društava, klubova, gero-centara i domova za starije osobe koji su se nadmetali u 9 sportsko-rekreativnih disciplina.

Manifestacija je osmišljena kao sportsko-rekreativna, zdravstveno-preventivna i kulturno-zabavna. Od sportsko-rekreativnih disciplina bili su tu: seniorski višeboj - tri discipline preciznosti, viseća kuglana, stolni tenis, badminton, poligon „sretko-spretko“, igra „pokaži-spretnost“-ekipno, seniorski golomet, te šah i kartanje belota. Zdravstveni dio obuhvaćao je preventivni dio - mjerenje tlačka, opsega, određivanje BMI itd., dok je kulturno-zabavni program predstavio plesne grupe, pjesnike te aerobik grupe.

Boje SUH-a zastupale su Podružnice „Studentski grad“, „Granišinski Novaki“ i Trešnjevka-Jug te osvojile čak 10 medalja i to:

3. mjesto iz seniorskog višeboja - Marija Vrbnjak

2. mjesto iz Belota - Ankica Greb

2. mjesto iz poligona „sretko-spretko“- Anto Kuprešak

1. mjesto iz štafete ekipno (Zvonka Šebalj, Nevenka Kučera i Stevo Živčić)

1. i 2. mjesto iz badmintona - Damir Ljubek i Nikola Mesarić

1., 2. i 3. mjesto iz stolnog tenisa - Stevo Živčić, Stevo Kišl, na kraju, u disciplini zanimljivog naziva Eurogolomet 60+, u izuzetno borbenoj i do kraja neizvjesnoj utakmici ženskih nogometnih ekipa, u izvođenju penala je pobijedila ekipa Sindikata umirovljenika Hrvatske (SUH): Mira Jaić, Jadranka Bogner, Štefanija Ivancić i Blaženka Levak. (Snježana Živčić)

Odgovara:

MILAN TOMIČIĆ
dipl. pravnik

Stopostotni invalid

PITANJE: Suprug je otišao u mirovinu u travnju prošle godine, s rješenjem opće nesposobnosti za rad. Dobiva dvije trećine iznosa pune mirovine. U međuvremenu je vještačenjem utvrđeno da je 100%-tni invalid. Ima li pravo na punu mirovinu? *Marica Š. Dubrovnik*

ODGOVOR: Ako je suprugu utvrđena opća nesposobnost za rad, tada mu je invalidska mirovina određena bez umanjenja, odnosno uz primjenu mirovinskog faktora 1. Pod 100%-tnim invalidom vjerojatno podrazumijevate tjelesno oštećenje prema Zakonu o mirovinskom osiguranju. Pravo na novčanu naknadu za tjelesno oštećenje ostvaruje se samo pod uvjetom da je ono nastalo kao posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

Prijevremena mirovina i bolest

PITANJE: Može li invalidska umjesto prijevremene mirovine? Ostvarila sam prijevremenu starosnu mirovinu. U međuvremenu sam se razboljela. Mogu li ostvariti invalidsku mirovinu za koju smatram da bi bila povoljnija?

ODGOVOR: S obzirom na to da ste već ostvarili prijevremenu starosnu mirovinu, zbog pogoršanja zdravstvenog stanja ne možete ostvariti invalidsku mirovinu. Pravo na invalidsku mirovinu osiguraničnik ima od dana nastanka invalidnosti. Međutim, da ste ispunjenjem uvjeta za prijevremenu starosnu mirovinu zatražili invalidsku mirovinu zbog zdravstvenog stanja, tu ste mirovinu mogli ostvariti.

Porez na invalidsku mirovinu?

PITANJE: Kako se izračunava porez na mirovinu? Naime, meni su uzeli porez, a ja sam u invalidskoj mirovini (oko 6.500 kn), olakšice su supruga i dvoje djece, imam invalidnost 60% i živim na području od posebne skrbi. Uzeli su mi porez od 20,02 kune. U poreznoj upravi su rekli da mi ne treba uzeti porez, dok su u mirovinskom rekli da treba. *Jure B., Vukovar.*

ODGOVOR: Vaš neoporezivi dio bio bi obzirom na suprugu i dvoje djece koja se nalaze na pk-1 obrascu te 60% invaliditeta oko 10.300 kn plus 480 na osnovu invalidnosti (svi invalidi). Prema tome, Vi biste trebali biti oslobođeni plaćanja poreza te prireza.

Nemam za život

PITANJE: Poštovani, imam invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad 820 kuna i tjelesno oštećenje 100%, kćer mi ide u prvi razred srednje škole, imam na nju doplatak 300 kuna, a suprug mi je nezaposlen i ima dugove. K tome imam 1.100 kuna kredita u banci. Sve mi uzmu, pa nemam za život. Imam li pravo na neki dodatak na mirovinu? *Kata K., Rijeka*

ODGOVOR: Nažalost, nemate pravo na nikakav dodatak na mirovinu, međutim, javite se u centar socijalne skrbi i pokušajte ishoditi neko od socijalnih prava.

Zabranjeni krumpiri

PITANJE: Gulila sam krumpire u jednom restoranu u Istri i uhvatio nas je inspektor, te je gazda dobio veliku kaznu, i čak mu je restoran zatvoren na neko vrijeme. Plaćao me 'na ruke', rekavši da bi me rado prijavio, ali ne može jer sam invalidska umirovljenica. Moja mirovina je invalidska zbog bolesti koja nema veze s mojim rukama i prstima i mogu guliti krumpire te tako zaraditi dodatne novce za preživljavanje, jer mi je mirovina jako niska. Inspektor je rekao da sam i ja kriva jer sam radila uz mirovinu. Da li je inspektor u pravu i postoji li mogućnost da i invalidski umirovljenici imaju pravo honorarno zaraditi? *Mirela, Pula*

ODGOVOR: Odgovor na Vaše pitanje sadržan je u odgovoru na pitanje pod naslovom "Jesu li zabranjeni dodatni poslovi?" Također, u ovom trenutku nije poznato hoće li zakonodavac odlučiti omogućiti pravo na rad i za umirovljenike Va-

še kategorije, ali takva mogućnost postoji, jer su u pripremi izmjene Zakona o mirovinskom osiguranju, te donošenje nove regulative o privremenom i povremenom radu.

Jesu li zabranjeni dodatni poslovi?

PITANJE: U invalidskoj sam mirovini zbog profesionalne nesposobnosti za rad. Mogu li izgubiti pravo na mirovinu, ako nastavim raditi druge poslove kako bi poboljšao svoju financijsku situaciju? *Mato.R., Zagreb*

ODGOVOR: Kod zaposlenja ili obavljanja djelatnosti korisniku invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad, ne obustavlja se isplata mirovine, ali mu se za vrijeme zaposlenja ta invalidska mirovina (koja je priznata zbog smanjene radne sposobnosti) ponovno određuje u novoj visini (50% od invalidske mirovine zbog opće nesposobnosti za rad), namijenjenoj zaposlenim korisnicima te mirovine. Znači, ako se korisnik invalidske mirovine ostvarene zbog profesionalne nesposobnosti za rad zaposli ili ostane u radnom odnosu, činjenica zaposlenja djeluje samo na visinu mirovine, a ne na obustavu isplate mirovine.

Poljoprivrednici izuzeti

PITANJE: Može li poljoprivrednik ostvariti pravo na invalidsku mirovinu? *M.K., Čakovec*

ODGOVOR: Uz ispunjene određene uvjete, svi osiguraničnici stječu pravo na invalidsku mirovinu na temelju invalidnosti zbog opće nesposobnosti za rad, dok na temelju invalidnosti zbog profesionalne nesposobnosti za rad, pravo na invalidsku mirovinu stječu svi osiguraničnici osim poljoprivrednika i članova njihovih kućanstava. Dakle, poljoprivrednici i članovi njihovih kućanstava stječu pravo na invalidsku mirovinu samo za slučaj invalidnosti zbog opće nesposobnosti za rad, a ne i za slučaj profesionalne nesposobnosti za rad.

BESPLATNO PRAVNO SAVJETOVALIŠTE
za članove Sindikata umirovljenika
01 46 55 111 / kućni 244

Kako ostati u vlastitom domu

U raspravi je novi Obiteljski zakon u kojem je potrebno neke oblike pomoći i njege definirati kao oblike socijalnih usluga i pomoći - koje se pružaju i volonterskim radom s naknadama ili drugim oblicima rada unutar generacije umirovljenika, a jednako tako i ugraditi dio o značenju pružanja socijalnih usluga od strane udruga, slijedeći time bogatu europsku praksu

Piše: Biserka Budigam, dipl. psihologinja

Stare osobe nerijetko nazivamo generacijom „treće dobi“, kako neki kažu od milja, a drugi u tome osjećaju gorak prizvuk ironije. Međutim ne znam zašto ne prihvatiti stvarnost. I priznati sebi, ali i drugima da smo stari i da više, bolje reći sve češće, trebamo pomoć mlađih. Znamo da smo prošli pola stoljeća, te da smo po tome u nekoj trećoj dobi koja uz smiraj donosi i mnogo problema. Starima opada niz fizičkih sposobnosti. Teže se kreću, češće gube ravnotežu, padaju i pri tom doživljavaju razne povrede - od beznačajnih ogrebotina ili modrica do slomljenih nogu ili ruku, a u najgorem slučaju slome kuk. Zaboravljaju, pa se tako dovode u životnu opasnost npr. ako zaborave isključiti štednjak pa izazovu požar ili pak „curenje“ plina i trovanje. Ne mogu sami više obavljati spremanje stana ili održavanje higijene, kako osobne tako i prostorija u kojima borave; teško im je odlaziti u nabavku najpotrebnijih stvari ili lijekova. Zbog raznih oboljenja koja prate starost zaboravljaju, pa mogu odlutati od kuće i doživjeti niz ozljeda krećući se opasnim mjestima.

NABOLJI JE VLASTITI DOM: Problem je što danas stariji ljudi sve češće žive sami, jer više nema (ili su vrlo rijetke) obitelji u kojima žive dvije, a pravo je čudo ako žive tri ili četiri generacije zajedno.

Stari ne žele napustiti svoj dom koji su godinama stvarali i za kojeg su emocionalno vezani. Pa kad bi i odlučili potražiti pomoć, s prosječnom penzijom (a više od polovice umirovljenika ima i manje od 2000 kn mjesečno!) nemaju dovoljno novca da potraže smještaj u nekom staračkom domu; čak i kad bi imali ludu sreću da odmah dobiju smještaj.

I tako, bolesni, slabo ili nikako pokretni, osamljeni, osiromašeni - traže pomoć. Psihološki je najbolje da stari ostanu u svome domu što je dulje moguće. Isto tako, to je jeftinije i za obitelj, ali i za društvo koje je dužno skrbiti za dostojanstveno starenje. No to ne znači osuditi ih na socijalnu izolaciju, zapuštenost, možda i glad.

POMOĆ PREMA RITMU SLUŽBE: Zdravstvenu njegu bolesnih kod kuće odobrava liječnik, odnosno komisija HZZO-a te u skladu s težinom stanja starije osobe određuje stupanj pomoći koja joj je potrebna. Najčešće se odobrava jednom tjedno pomoć pri održavanju osobne higijene (kupanje) starih i teško pokretnih osoba ili pak posjeta patronažne sestre i pomoć pri održavanju svakodnevnih njege pet dana sedmično (od ponedjeljka do petka). Pomoć je prilagođena radnom tjednu medicinskog osoblja, a ne potrebama korisnika. Tijekom dana treba nepokretnu osobu najmanje dva puta presvući i eventualno oprati, previti joj rane ili provesti neki oblik terapije.

Članovi obitelji, čak i kad ih ima i voljni su pomoći, često nisu dovoljno osposobljeni za pružanje takve vrste pomoći pa se snalaze kako znaju. Najčešće plaćaju nekoga da im pomaže pri pružanju pomoći i njege svome starom članu. No, i mladi u ovo vrijeme ekonomskih kriza i recesije koja uvjetuje nezaposlenost nemaju dovoljno materijalnih mogućnosti pružiti im adekvatnu njegu. Stari pak imaju osjećaj krivnje jer su „teret“ mlađim članovima obitelji, pa su tako svi nezadovoljni i nesretni.

BEZ PARA ZA VOLONTERE: Volonterstvo je kod nas još uvijek nedovoljno prisutno u pružanju brige i pomoći starijim osobama. Postoje neke udruge koje pružaju pomoć starim i bolesnim u lokalnoj zajednici, ali se

javlja problem financiranja tih udruga. Sindikat umirovljenika već sedamnaest godina pruža pomoć starijim sugrađanima u lokalnoj zajednici u Zagrebu, uz potporu Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, no ove je godine potpora izostala zbog sasvim formalnog razloga. U drugim gradovima, poput Pule i Splita, naše podružnice vrlo uspješno obavljaju volonterske aktivnosti, uz potporu lokalnih i županijskih proračuna. Do prošle godine SUH je provodio razvijeni program za pomoć i njegu u kući u nizu gradova i naselja širom Hrvatske kroz program koji je djelomično financiralo bivše Ministarstvo obitelji i međugeneracijske solidarnosti. No, ta je potpora polako postajala sve manja, da bi preimenovanjem ministarstva u Ministarstvo socijalne politike i mladih te dolaskom nove ministrice potpuno prestala, uz obrazloženje kako je taj novac služio „raznim“ udrugama za vlastito financiranje. Takvo je obrazloženje neshvatljivo, netočno i uvredljivo, ali u suštini govori o nedostatku suvremenog pristupa kombiniranim socijalnim politikama, obogaćenih pružanjem socijalnih usluga od strane volontera i udruga.

Mi ipak nastavljamo s realizacijom većine naših programa pružanja pomoći i njege starima u lokalnoj zajednici, jer u ova sve teža vremena, kad su stari vrlo siromašni, a mladi nemaju posla ni dovoljno sredstava da sebi i svojoj užoj obitelji osiguraju dostojanstven život, institucije i država, začudno, pokazuju sve manje senzibiliteta za potrebe starih.

DOBRA SRCA NAŠIH SUHOVACA: Naši volonteri i dalje pomažu onima kojima je potrebna pomoć, jer stariji ljudi nisu toliko otuđeni da odustanu od pomaganja svome susjedu u nevolji, a Suhovci su uvijek prijatelji u nevolji. Ipak, smatramo kako pomoć i njega ne smije biti samo briga civilnog društva, pogotovo bez ikakve društvene potpore, već da sustav socijalne skrbi i zdravstva mora organizirati ustanove za zdravstvenu njegu, a propisi određivati da obiteljski liječnik njegu odobrava prema potrebama pacijenata.

Iskustvo SUH-a govori da bi se mogao organizirati sustav servisa za pomoć i njegu u kući uz dodatnu edukaciju mlađih umirovljenika, osobito onih s vrlo niskim mirovinama ili pak za dio nezaposlenih. Žene, umirovljenice s najnižim osobnim ili obiteljskim mirovinama, mlađe od 70 godina, vrlo često pomažu starijima osobama uz naknadu. Isto tako rade niz kućanskih poslova, od spremanja jednom tjedno, do svakodnevnog kuhanja zaposlenim obiteljima. Nezaposlene žene, bez stručne spreme, starije od 45 godina gotovo se nigdje ne uspijevaju zaposliti. Prepuštene su uglavnom radu „na crno“. Može im se ponuditi rad preko servisa ili na ugovore o povremenom i privremenom radu, odnosno verifikacijom postojećih oblika prilagođenog obrta za usluge u domaćinstvu. Mnogo je mogućnosti, i o njima se raspravlja i u okviru Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe, a na prijedlog naše Središnjice. Nadamo se da će se pronaći zakonske mogućnosti koje neće tjerati umirovljenice koje pomažu starima na prekršajne sudove ili u zatvore, ili im se umanjivati i oduzimati mirovine.

Tako bi se postigla veća kvaliteta skrbi i sigurnost za osamljene, stare i teško pokretne, ali i pomoć obiteljima i zaposlenima koje se moraju skrbiti za svoje stare, a riješio bi se djelomično i problem zapošljavanja kategorije koja i inače teško nalazi posao. Sada je upravo na raspravi novi Obiteljski zakon u kojem je neke oblike pomoći i njege potrebno definirati kao oblike socijalnih usluga i pomoći - koje se pružaju i volonterskim radom s naknadama ili drugim oblicima rada unutar generacije umirovljenika, a jednako tako i ugraditi dio o značenju pružanja socijalnih usluga od strane udruga, slijedeći time bogatu europsku praksu.